

Náhrada škody na zdraví

Ustanovení § 449 odst. 1 obč. zák. zakládá nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením následků újmy na zdraví způsobené škůdcem, tedy nákladů, jejichž účelem je obnovení zdraví nebo alespoň zlepšení zdravotního stavu poškozeného, nikoliv nákladů, byť byly skutečně vynaloženy, na zajištění prací spojených s chodem jeho domácnosti, které poškozený vzhledem k trvalým následkům poškození zdraví nemůže sám vykonávat.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 2456/2008, ze dne 19.10.2010)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně E. V., zastoupené Mgr. A. V., advokátem se sídlem P., proti žalované F.n. K.V., se sídlem P., zastoupené JUDr. J. S., advokátem se sídlem P., za účasti Č. p., a.s., se sídlem P., jako vedlejšího účastníka na straně žalované, o náhradu škody na zdraví, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 5 C 124/2001, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 11. 2007, č. j. 51 Co 217/2007-257, tak, že dovolání zamítl.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 10 rozsudkem ze dne 6. 9. 2006, č. j. 5 C 124/2001-222, uložil žalované nemocnici zaplatit žalobkyni 67.185,80 Kč s příslušenstvím, co do částky 373.550,- Kč s příslušenstvím řízení zastavil a ohledně dále požadované částky 751.664,20 Kč s příslušenstvím a měsíční renty ve výši 10.000,- Kč od 1. 12. 2001 žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Na základě zjištění, že po prodělané operaci štítné žlázy dne 30. 11. 1999 na chirurgické klinice žalované nemocnice byla u žalobkyně zjištěna porucha hlasu a poškození nervů, což vedlo k silnému dušení, žalobkyně se musela podrobit několika dalším operacím, byl jí přiznán částečný invalidní důchod a bylo zjištěno, že operační postup dne 30. 11. 1999 byl jediným objektivně prokázaným zdrojem poškození zdraví žalobkyně. Soud žalobkyni přiznal náhradu za ztrátu na výdělku po dobu a po skončení pracovní neschopnosti, náhradu bolestného a za ztížení společenského uplatnění se zvýšením na desetinásobek, což odráželo skutečnost, že žalobkyně utrpěla újmu na zdraví v produktivním věku a musela výrazně omezit dosavadní způsob života. Soud vzal za prokázané, že žalobkyně, která žije sama, v důsledků poškození zdraví není schopna provádět veškeré domácí práce, v tom jí pomáhají její zletilé děti a jejich partneři, vadí jí chůze do schodů a stoupání. Požadovanou měsíční rentu na výdaje za pomoc v domácnosti jí však nepřiznal s odůvodněním, že zletilé děti žalobkyně jsou morálně povinny poskytovat jí pomoc, a pokud jim žalobkyně za pomoc platí, jde o jednání nad rámec obvyklých rodinných poměrů.

K odvolání všech účastníků řízení Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 9. 11. 2007, č. j. 51 Co 217/2007-257, rozsudek soudu prvního stupně v napadeném zamítavém výroku změnil jen tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni dalších 147.750,- Kč (zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění celkem na patnáctinásobek), jinak jej v tomto výroku a v zamítavém výroku o měsíční rentě potvrdil, ve výroku o úrocích z prodlení a o náhradě nákladů řízení rozsudek soudu prvního stupně zrušil a v tomto rozsahu mu věc vrátil k dalšímu řízení. Pokud jde o nárok na placení měsíční renty za pomoc v domácnosti odvolací soud nepřisvědčil názoru soudu prvního stupně a konstatoval, že vyživovací povinnost dětí vůči rodičům nastává v okamžiku, kdy jejich rodiče nemají

dostatek finančních prostředků na svou slušnou výživu, avšak v případě, kdy tento stav byl zaviněn škůdcem, nelze sice na dětech poškozených požadovat, aby nesly náklady spojené s pomocí rodiči v souvislosti s poškozením jeho zdraví, zákon ale nepamatuje na možnost přiznání takové renty do budoucna, zvláště když žalobkyně netvrdí, že by najala pomocnici v domácnosti a jakou částku za jaké práce jí platí. K náhradě účelných nákladů spojených s léčením podle § 449 odst. 1 obč. zák. patří např. náklady spojené s rehabilitační léčbou, s přibráním ošetřovatele, s přilepšením na stravě či dietním stravováním nebo náklady nejbližších příbuzných spojené s návštěvami nemocného v nemocnici, a vždy musí jít o náklady prokazatelně vynaložené, které byly skutečně potřebné ke zlepšení zdravotního stavu poškozeného.

Proti výroku rozsudku odvolacího soudu ohledně měsíční renty podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a uplatňuje dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. Nesouhlasí s názorem odvolacího soudu, že zákon neumožňuje přiznání finanční renty do budoucna, a poukazuje na to, že platná právní úprava náhrady škody to nezakazuje. Uvádí, že v některém měsíci její výdaje na potřebnou pomoc v domácnosti vysoce překračují částku 10.000,- Kč, někdy ji nedosahují, neklesnou však pod 8.000,- Kč měsíčně. Namítá, že je nespravedlivé po ní požadovat, aby prokazovala výši svých měsíčních výdajů, výše požadované renty je postavena na tom, že se jedná o paušální částku za zajištění pomocných prací v domácnosti a je na jejím uvážení, jakým způsobem s finanční částkou naloží. Navrhla, aby Nejvyšší soud ČR napadenou část rozsudku odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou - účastníkem řízení, řádně zastoupeným advokátem ve smyslu § 241 odst. 1 o. s. ř., shledal, že dovolání je podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. přípustné, neboť napadené rozhodnutí, jež řeší právní otázku, která v rozhodnutí odvolacího soudu dosud nebyla řešena, má z hlediska aplikace § 449 obč. zák. zásadní význam po právní stránce ve smyslu § 237 odst. 3 o. s. ř. Vzhledem k tomu, že dovoláním napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 9. 11. 2007, Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle dosavadních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 7. 2009 - srov. bod 12 čl. II zákona č. [7/2009](#) Sb.).

Nároky na náhradu škody na zdraví upravuje občanský zákoník v ustanoveních § 444 až § 449a. Při škodě na zdraví se podle § 445 obč. zák. peněžitým důchodem hradí ztráta na výdělku, jehož poškozený před poškozením dosahoval, a její výše se odvíjí od průměrného výdělku poškozeného. V případě jiné majetkové újmy, jak již konstatoval odvolací soud, zákon přiznání peněžitého důchodu do budoucna neumožňuje. Nepřichází proto v úvahu formou renty nahrazovat zvýšené náklady na zajištění péče o poškozeného, a to ani za předpokladu, že náklady vznikají poškozenému průběžně. V tom je závěr odvolacího soudu správný a správný je i jeho názor, že musí jít o náhradu nákladů prokazatelně vynaložených, které slouží ke zlepšení zdravotního stavu poškozeného. Proto dalším důvodem, jenž uvedl odvolací soud ve svém rozhodnutí, proč nelze uplatněný nárok přiznat podle § 449 obč. zák., je, že podle skutkového vyličení je náhrada požadována za výdaje na pomoc při zajištění těžších domácích prací, nákupů a různých pochůzek.

Podle § 449 odst. 1 obč. zák. při škodě na zdraví se hradí též účelné náklady spojené s léčením a podle odstavce 3 tohoto ustanovení se tyto náklady hradí tomu, kdo je vynaložil. Toto ustanovení zakládá nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením následků újmy na zdraví způsobené škůdcem, tedy nákladů, jejichž účelem je obnovení zdraví nebo alespoň zlepšení zdravotního stavu poškozeného, nikoliv nákladů, byť byly skutečně vynaloženy, na zajištění prací spojených s chodem jeho domácnosti, které poškozený vzhledem k trvalým následkům poškození zdraví nemůže sám vykonávat.

Z uvedeného vyplývá, že právní názor odvolacího soudu, z něhož vychází jeho rozhodnutí, je správný.

Nejvyšší soud proto dovolání žalobkyně podle ust. § 243b odst. 2, části věty před středníkem, a odst. 6 in fine o. s. ř. rozsudkem zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Náležité odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Právní otázka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Moderace nákladů](#)
- [Dovolání](#)
- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)